

Λάζαρος Απόκης Το πανεπιστημιακό κίνημα πρέπει να συνεχίσει τον αγώνα

Η ΠΟΣΔΕΠ για τα δύο χρόνια που πέρασαν από το προηγούμενο Συνεδριό της έχει να καταγράψει ένα θετικό απολογισμό.

Η ανώτατη εκπαίδευση βρέθηκε ναυρύτερα από άλλους τομείς του δημόσιου χώρου στο επίκεντρο της νεοφιλελεύθερης επίθεσης.

Η ΠΟΣΔΕΠ, σε συμπόρευση με το ριζοσπαστικό φοιτητικό κίνημα, συμμετέχει μαζί με τους άλλους εκπαιδευτικούς στο κίνημα παιδείας, σε ένα αγώνα διαρκείας που με αποκορύφωμα τη μάχη για τη μη αναθεώρηση του άρθρου 16 συνεχίζεται για τρία χρόνια!

Νομίζουμε ότι το πανεπιστημιακό κίνημα είναι ένα μεγάλο επίτευγμα. Σε επίπεδο ευρωπαϊκό είναι πρωτοποριακό φαινόμενο να έχουμε συλλογική συμπόρευση πανεπιστημιακών και φοιτητών σε κοινούς αγώνες για την υπεράσπιση του πανεπιστημίου στα θεμελιώδη ζητήματα.

Με τον αγώνα μας ήρθαμε αντιμέτωποι με τον πυρήνα της νεοφιλελεύθερης πολιτικής, με τα οικονομικά και πο-

λιτικά συμφέροντα, με τους μηχανισμούς εξουσίας και τα ΜΜΕ και αντιμετωπίσαμε τις σκληρές επιθέσεις τους.

Οι παρατεταμένες κινητοποιήσεις, και ιδιαίτερα του Δεκέμβρη, είχαν κάποιες συνέπειες στη λειτουργία των πανεπιστημίων.

Σήμερα, το πολιτικό σύστημα και διάφορες κινήσεις και ομάδες πανεπιστημιακών («χίλιοι», «πρόθυμοι» κ.ά), ανάγοντας σε κύριο αυτές τις συνέπειες, ασκούν ισχυρότατη πίεση, που με στήματα «ανοιχτό πανεπιστήμιο» και επιστροφή στην «ομαλότητα» στρέφονται ενάντια στο φοιτητικό κίνημα και στην ηγεσία της ΠΟΣΔΕΠ που επέλεξε τη συμπόρευση με αυτό στον κοινό αγώνα.

Ποια είναι η συγκυρία σήμερα, τι πέτυχε αυτό το κίνημα και πώς πρέπει να πορευτεί στη συνέχεια η ΠΟΣΔΕΠ;

Σήμερα, το ιδεολογικό και πολιτικό οπλοστάσιο του νεοφιλελευθερισμού έχει απογυμνωθεί από τα γενική κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού συστήματος και της οικονομίας.

Μετά το κίνημα παιδείας, η κοινωνία σε απόγνωση από τη νεοφιλελεύθερη επίθεση –με τη βαθιά οικονομική κρίση, την ανεργία, τη φτώχεια, την ανασφάλεια και την καταστολή– περνά σε περίοδο εξεγέρσεων των κοινωνικών ομάδων που συνθλίβονται. Με πρώτους τους νέους, για τους οποίους όλοι ομολογούν ότι θα έχουν ένα ζοφερό μέλλον.

Ζήσαμε τη μεγάλη εξέγερσή τους το Δεκέμβρη, που ξεκίνησε σαν αντίδραση στη δολοφονία του δεκαπεντάχρονου Αλέξη Γρηγορόπουλου. Εξέγερση που οι ηγεσίες των ευρωπαϊκών και άλλων χωρών και διάφοροι αναλυτές φοβούνται ότι θα εξαπλωθεί με φαινόμενο ντόμινο και σε άλλες χώρες, εκτιμώντας ότι ξεκινά από τη χώρα που αποτελεί τον «αδύναμο κρίκο» της ευρωζώνης. Η εξέγερση αυτή πήρε, κατά την εκτίμησή μας, τις διαστάσεις και την ένταση που είχε όχι μόνο λόγω «αδύναμου κρίκου», αλλά και λόγω του παρατεταμένου κινήματος παιδείας που προηγήθηκε.

Οι αγώνες του πανεπιστημιακού κινήματος αποκάλυψαν το αντιδραστικό, αντιεκπαιδευτικό και αντιλαϊκό περιεχόμενο της αναδιάρθρωσης της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας –του μοντέλου της Μπολόνια και του Ευρωπαϊκού Χώρου της Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας– και πέτυχαν έτσι να απονομιμοποιήσουν αυτή την «μεταρρύθμιση» στη συνείδηση της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά και της κοινωνίας, συμβάλλοντας έτσι στην αποκάλυψη του συνολικού «μεταρρυθμιστικού έργου» που επιχειρεί να επιβάλει η κυβέρνηση.

Είναι σημαντικό το γεγονός ότι για κάθε κινητοποίηση των κοινωνικών ομάδων που αντιστέκονται στην εφαρμογή αυτής της πολιτικής, παρά την τεράστια προσπάθειά τους, η κυβέρνηση, το πολιτικό σύστημα και τα ΜΜΕ αποτυγχάνουν να δημιουργήσουν κλίμα και εκδηλώσεις «κοινωνικού αυτοματισμού».

Το πανεπιστημιακό κίνημα, με πρωτόπορο το ριζοσπαστικό φοιτητικό κίνημα, πέτυχε τα ακαδημαϊκά όργανα των πανεπιστημίων να πάρουν αποφάσεις ευθύνης και να μην προχωρήσουν στην εφαρμογή των σημαντικότερων ρυθμίσεων της αναδιάρθρωσης (νέος νόμος-πλαίσιο – αυταρχικές ρυθμίσεις, ρυθμίσεις για το πανεπιστημιακό άσυλο, «αξιολόγηση», «πρότυπος εσωτερικός κανονισμός», κ.ά.).

Βέβαια, σε κάποια πανεπιστήμια, ομάδες πανεπιστημιακών «πρόθυμων», από πολιτική επιλογή ή συμφέρον, να εφαρμόσουν τις επιλογές της κυβέρνησης, επιχειρούν την αποσπασματική εφαρμογή κάποιων ρυθμίσεων, όμως πρόκειται για μεμονωμένα περιστατικά.

Όποιες ρυθμίσεις εφαρμόστηκαν, από αδυναμία του κινήματος να τις αποτρέψει (εκλογές μελών ΔΕΠ, εκλογές πανεπιστημιακών αρχών, συγγράμματα), δημιούργησαν μεγαλύτερα προβλήματα από αυτά που υποτίθεται θα έλυναν.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι εκλογές πανεπιστημιακών αρχών, όπου δικαιώθηκαν οι εκτιμήσεις μας. Ήταν μια διαδικασία που αποτιμώντας τη συνολικά δεν ανέδειξε τη «δημοκρατικά εκφρασμένη γνώμη της

πανεπιστημιακής κοινότητας» και είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις εκλογών που μπορούν να επικαλεστούν κάτι τέτοιο. Αντίθετα, στις περισσότερες εκλογές, η μη τήρηση στοιχειωδών κανόνων καλύφθηκε πλήρως από την υπογραφή του υπουργού, και όλα θεωρήθηκαν έγκυρα!

Η κυβέρνηση, ενώ ξεκίνησε αλαζονικά και επιθετικά από το 2005 για να επιβάλει σαν «μεταρρύθμιση» την υποβάθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης, την εμπορευματοποίηση και ιδιωτικοποίησή της, σήμερα, πλήρως αποδυναμωμένη, αφού υποχρεώθηκε να αλλάξει τρίτη φορά υπουργό παιδείας, επιχειρεί να κατευνάσει τη νεολαία με νέο «διάλογο» κυρίως για το εξεταστικό. Παράλληλα, «παγώνει» για ένα χρόνο το νέο νόμο για την έρευνα και δηλώνει ότι είναι διατεθειμένη να «παγώσει» προσωρινά την εφαρμογή της Οδηγίας 36/2005 της ΕΕ και να συζητήσει για βελτιώσεις του νόμου-πλαίσιο. Ομολογεί την πλήρη αποτυχία της!

Τώρα, έστω και με υστέρηση, σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αναπτύσσονται κινήματα κατά της αντιδραστικής αναδιάρθρωσης της ανώτατης εκπαίδευσης (κίνημα αντι-Μπολόνια στην Ισπανία και την Πορτογαλία, μεγάλα κινήματα στην Ιταλία και στη Γαλλία).

Αν σήμερα, που ο αντίπαλος βρίσκεται σε δυσμενέστερη θέση, ως πανεπιστημιακό κίνημα δεν συνεχίσουμε τον αγώνα και υποκύψουμε στις πιέσεις για «επιστροφή στην ομαλότητα», θα διαπράξουμε ολέθριο σφάλμα. Η «ομαλότητα» θα είναι η ακύρωση όλων των

κατακτήσεων και η εφαρμογή όλων των ρυθμίσεων της αντιδραστικής αναδιάρθρωσης, δηλαδή η κατεδάφιση του δημόσιου πανεπιστημιακού συστήματος και η λειτουργία των ιδιωτικών «πανεπιστημίων».

Σήμερα, λοιπόν, με αυτή τη συγκυρία, οι πανεπιστημιακοί στο Συνέδριό τους (6,7,8 Μάρτη) πρέπει να αποφασίσουν να συνεχίσουν τον αγώνα.

Συστατικά στοιχεία αυτής της πορείας πρέπει να είναι:

- Η επιμονή στις ξεκάθαρες διεκδικήσεις κατά της αντιδραστικής αναδιάρθρωσης.
- Η υπεράσπιση του επιπέδου των σπουδών από την υποβάθμιση, της αξίας των πτυχίων και των συλλογικών επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των ελληνικών πανεπιστημίων που επιχειρεί να επιβάλει η κυβέρνηση με την αναγνώριση των Κολεγίων και την εφαρμογή της Οδηγίας της ΕΕ. Δηλαδή, η υπεράσπιση του παρόντος και του μέλλοντος των φοιτητών μας.
- Η συνέχιση του αγώνα σε συμπόρευση με το ριζοσπαστικό φοιτητικό κίνημα για τη μη εφαρμογή και την απόσυρση όλων των ρυθμίσεων της αναδιάρθρωσης.
- Η συνέχιση του αγώνα για την υπεράσπιση των συλλογικών πολιτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών – με την προάσπιση του πανεπιστημιακού ασύλου από τη συντονισμένη επιχείρηση για τη συρρίκνωση ή και την κατάργησή του και ενάντια στην πολιτική της βίας και της καταστολής.

- Η διεκδίκηση της χρηματοδότησης της παιδείας και των πανεπιστημίων με βάση τις ανάγκες τους για τον κοινωνικό ρόλο που επιτελούν, αντί των τραπεζών με τα 28 δισεκατομμύρια. Και βέβαια, η διεκδίκηση αξιοπρεπών μισθών και εργασιακών σχέσεων των πανεπιστημιακών δασκάλων που η νεοφιλελεύθερη επίθεση τους υποβαθμίζει και διευρύνει το εποχικό καθεστώς απασχόλησής τους.
- Η διεκδίκηση των προϋποθέσεων

εκείνων που θα επιτρέψουν στο δημόσιο πανεπιστήμιο να προσφέρει δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση υψηλής στάθμης σε όλους τους νέους. Για να αντιμετωπιστεί και το «εμπόριο ελπίδων» που πωλούν οι επιχειρήσεις των Κέντρων Ελευθέρων Σπουδών και των Κολεγίων, αλλά και η φοιτητική μετανάστευση.

Η συνέχιση του αγώνα είναι ο μόνος δρόμος. Ο αντίπαλος δεν είναι αήττητος!

Δημήτρης Πατέλης

*Τι σημαίνει τελικά “ανοικτό πανεπιστήμιο”;
“Ανοιξάμε και σας περιμένουμε”;*

Το τελευταία χρόνια μεθοδεύεται (από ταγούς, ιθύνοντες, προθύμους και αφελείς) μια πρωτοφανής ιδεολογική και νοσηματική λαθροχειρία. Οι φοιτητικές και πανεπιστημιακές κινητοποιήσεις βαφτίστηκαν αίφνης «κλειστό πανεπιστήμιο». Η λαθροχειρία αυτή εντάσσεται στο σύνολο των προπαγανδιστικών τρικ του νεοφιλελευθερισμού, ο οποίος προτιμά εύηχους όρους για τις βρώμικες επιπτώσεις της στρατηγικής του: «απελευθέρωση τιμών» αντί για αισχροκέρδεια, «ελαστικοποίηση» και «ευελιξία» αντί για κατάργηση συλλογικών κεκτημένων και διεκδική-

σεων, «δημοσιονομική πειθαρχία» αντί για αναδιανομή πόρων υπέρ του κεφαλαίου και κατά της εργασίας, «εξυγιάνση» αντί για ξεπούλημα, «μεταρρύθμιση» - αντί για αντιδραστική αντιμεταρρύθμιση, «διασφάλιση ποιότητας» αντί για αγοραία αξιολόγηση, κ.ο.κ.

Όμως, κλειστό πανεπιστήμιο δεν είναι το αγωνιζόμενο πανεπιστήμιο, χώρος ελεύθερης έρευνας και παιδείας, προνομιακός χώρος κριτικού αναστοχασμού, που ανοίγεται στις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και οικοδομεί δεσμούς με την εργαζόμενη πλειοψηφία.

Κλειστό πανεπιστήμιο είναι το απο-